Jókai 200 – Jókai Mór kései, eddig kiadatlan versei váltak elérhetővé a Copia virtuális archívumban

2025/02/17

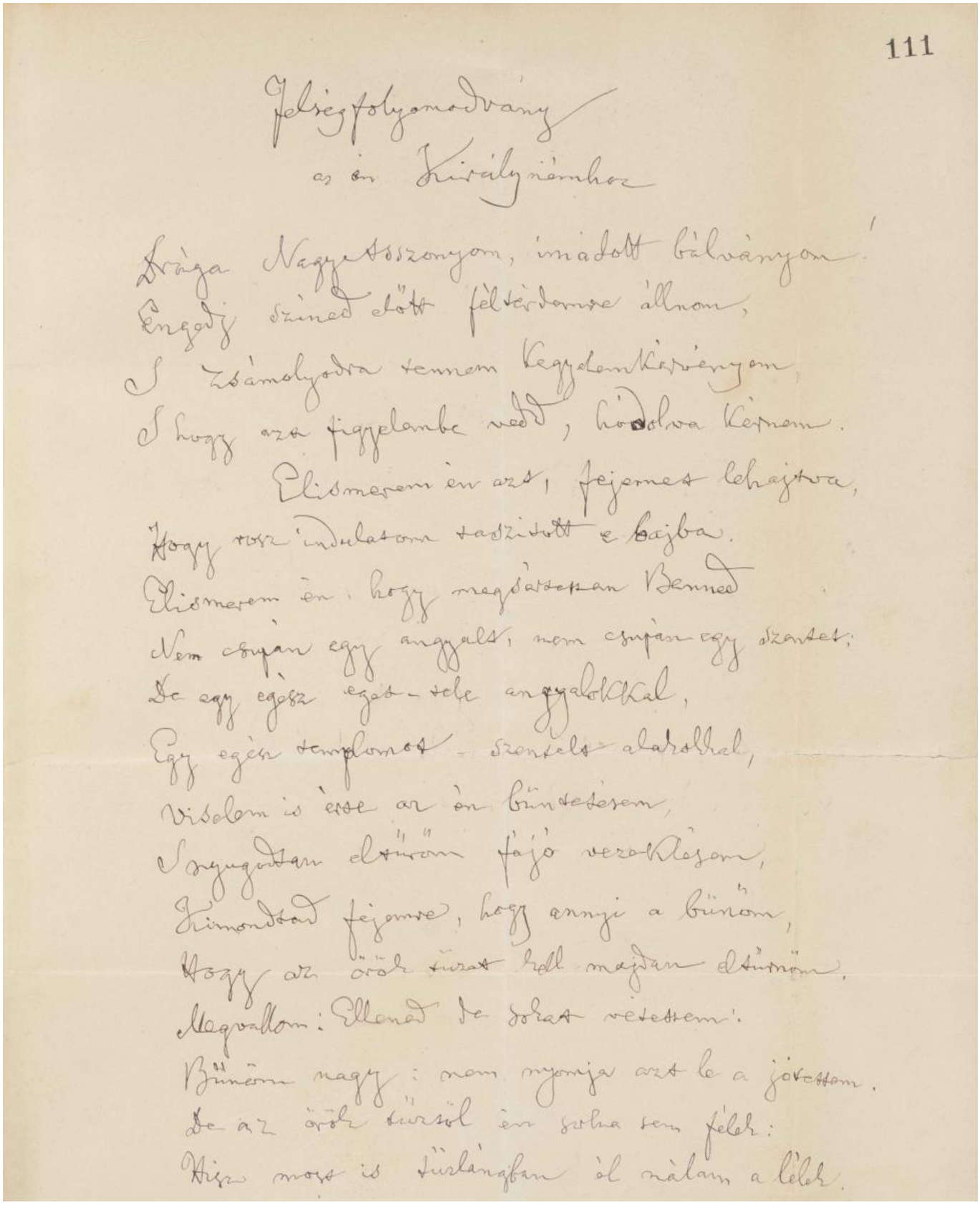

2025. február 17–19. között az MNMKK OSZK adott otthont a Jókai Mór születésének 200. évfordulója alkalmából szervezett tudományos és emlékkonferenciának.

2025. február 17–19. között a Magyar Nemzeti Múzeum Közgyűjteményi Központ Országos Széchényi Könyvtár adott otthont **a Jókai Mór születésének 200. évfordulója alkalmából szervezett** tudományos és emlékkonferenciának. **[1]**

A konferencia megnyitóján ünnepélyes nyitóbeszédet mondott Rózsa Dávid, az MNMKK OSZK főigazgatója, Demeter Szilárd, az MNMKK elnöke és Kecskeméti Gábor, a HUN-REN Bölcsészettudományi Kutatóközpont Irodalomtudományi Intézet igazgatója.

Demeter Szilárd kiemelte Jókai kultúraterjesztő szerepét és a fiatalok nevelésére gyakorolt hatását. Hangúlyozta, hogy Jókai nem csak történeteket mesélt, hanem megszállott kutató is volt, és már a 19. században felismerte: az ember nem lehet korlátlan Isten a természet felett.

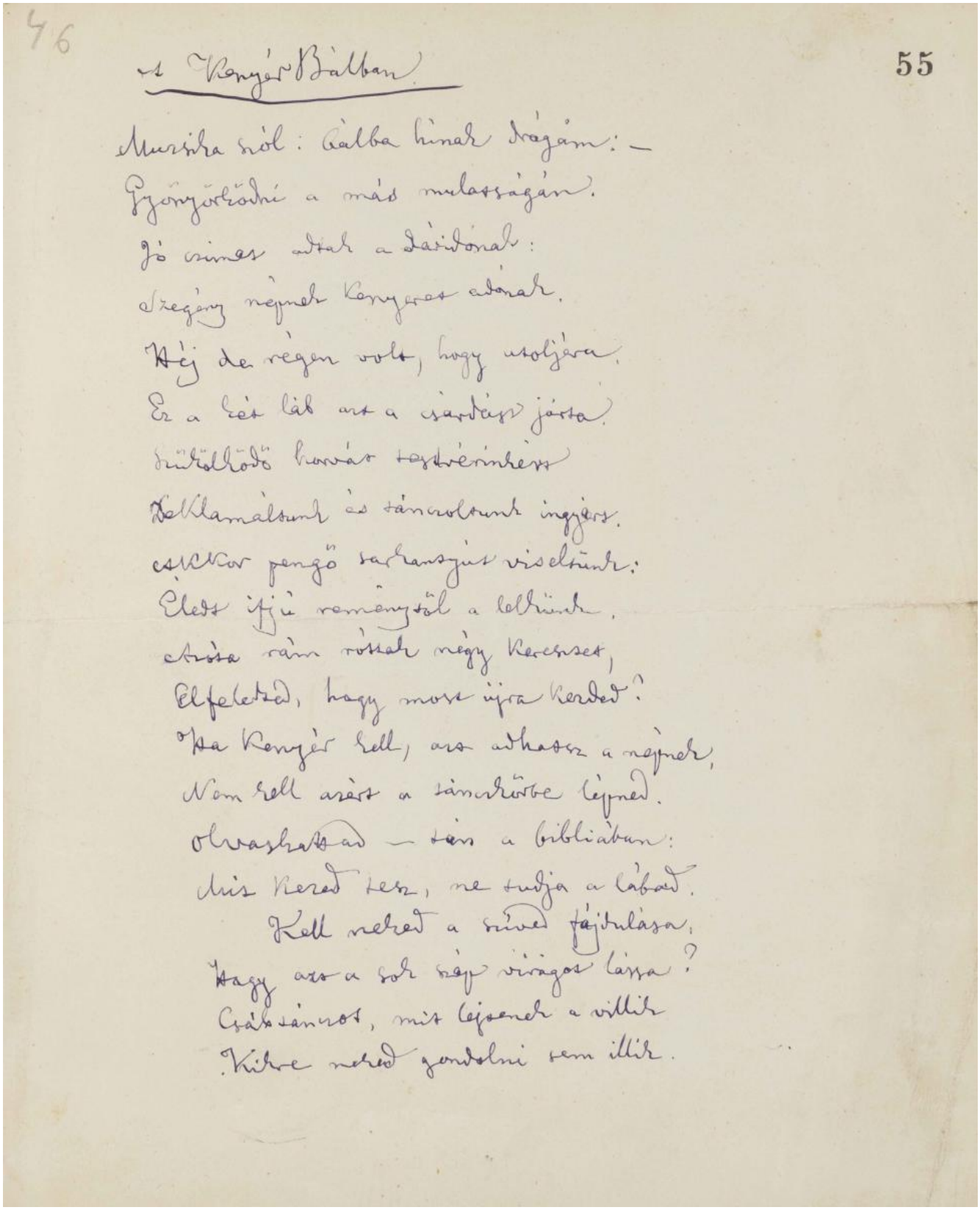
111

Feliegfolyamodvány
az ön Királynőmhez

Kinga Nagyasszonyom, imádott bálványom
Engedj színed előtt féltérdamra állnom,
S számolyodra tennem kegyelemkérőnyom,
S hogy azt figyelembe vedd, hódolva kérnem.

Elismerem ön azt, fejemet lehajtva,
Hogy rossz indulatom tántorított e bajba.
Elismerem ön, hogy megbántottam Benned
Nem csupán egy angyalt, nem csupán egy szentet;
De egy egész egek-telje angyalokkal,
Egy égen templomot - szentek alabárdjával,
Vétkem is érte az ön büntetésem,
S nyugodtan elnémám fájó vezeklésem,
Bevallom fejemre, hogy annyi a bűnöm,
Hogy az örök tűzet hell majdan elnémám.
Magyarom: Ellenad de sokat vétettem'.
Bűnöm nagy: nem nyomja azt le a jóvétkem.
De az örök tűzről ön sohse tsen félek:
Hiszen most is tűzlángban él nálam a lélek.

[2]

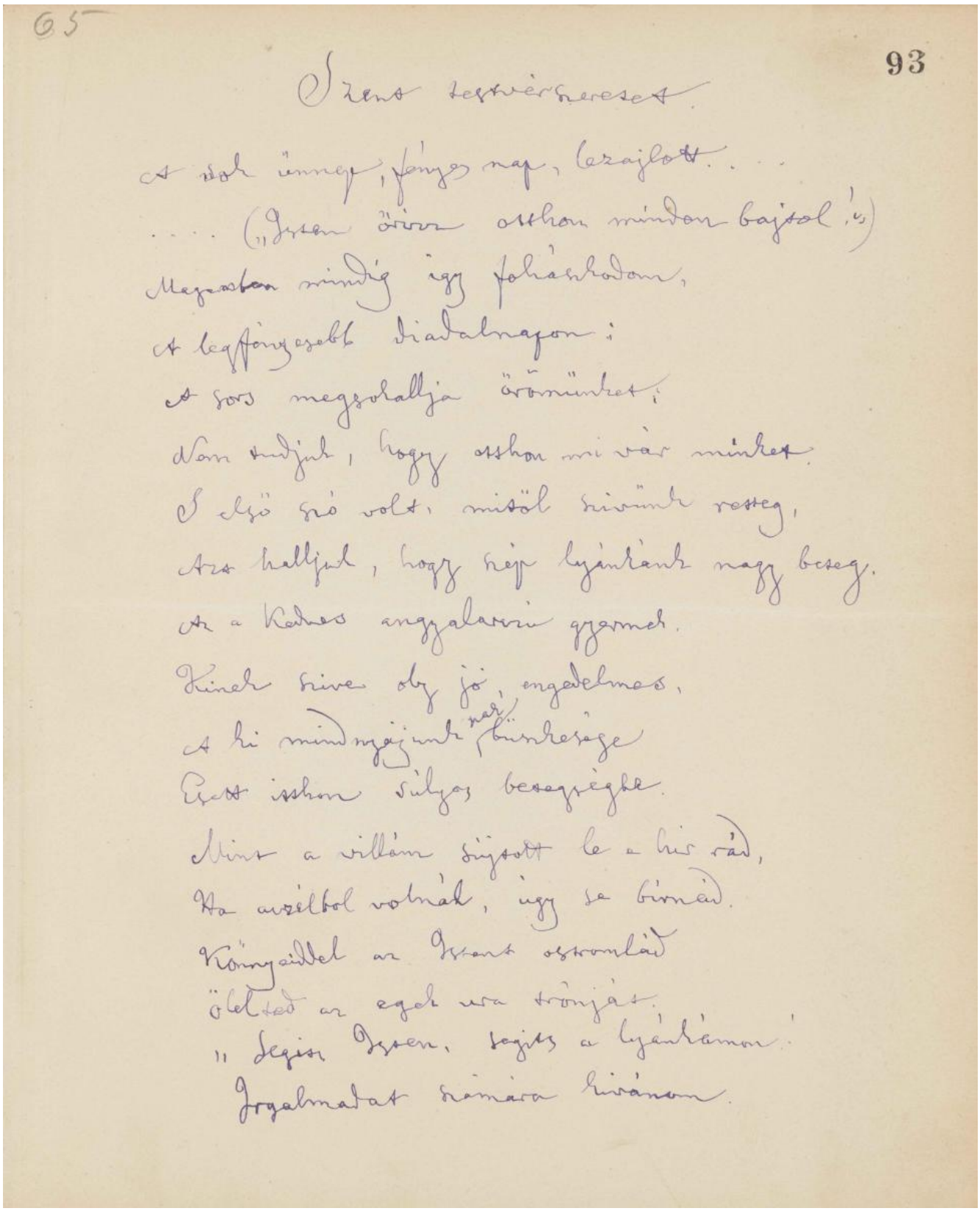

46

55

A Kenyér Bálban.

Mariska szól: Csókba hínak drágám: —
Gyönyörködni a más mulatságán.
Jó ruhát adtak a szívednak:
Szegény népnek Kenyeret adnak.
Hej de régen volt, hogy utoljára
Ez a kis láb arra a csárdás járta.
Pirulódó hamvas testvérinkkel
Zsoltárainkat és tánczolunk ingyen.
Csókkal pengő sarkantyús viseltünk:
Élet ifjú reményétől a lelkünk.
Arcza rám rótak négy Keresztet,
Elfeledted, hogy most újra Kerted?
Oda Kenyér kell, arra adhassa a népnek,
Nem kell arra a táncztérbe lépned.
Olvashattad — írva a bibliában:
Mit Kezed tesz, ne tudja a lábad.
Kell neked a szíved fájdulása,
Hogy arra a sok nép virágos lássa?
Csók-tánczot, mit lépsenek a villik
Kikre nehéz gondolni sem illik.

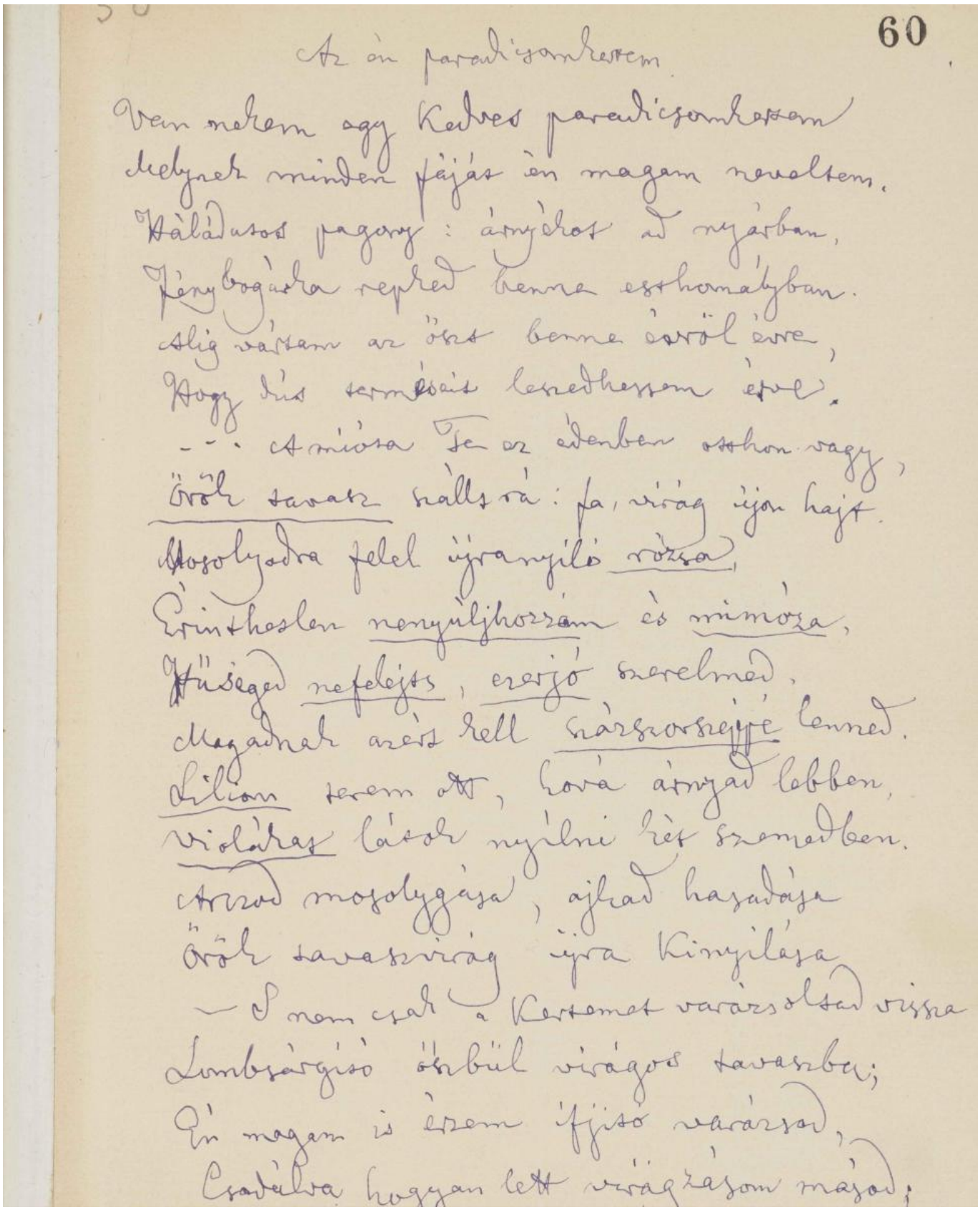

[4]

Rózsa Dávid bejelentette, hogy a nemzeti könyvtár digitalizált gyűjteményében, a Copia nevű virtuális archívumban [5] elérhetővé váltak a Kézirattárban őrzött Jókai-versek. A költő most felkerült hetvenhárom költeményéből hatvan Nagy Bellához íródott. A hetvenhárom vers – amelyből **negyvenhét eddig kiadatlan volt,** például a *Felségfolyamodvány az én Királynémhoz.* [2] a *Szent testvérszeretet* [4] és *A Kenyér Bálban* [3] – mostantól szabadon hozzáférhető a nagyközönség

számára, lehetőséget adva a szakmai és irodalomkedvelő közönségnek, hogy mélyebben megismerje Jókai lírai oldalát.

A Copia felületére kerülő kéziratok kiemelkedő fontossággal bírnak: a képanyag jól használható, a felvételek nagyíthatók, a kutatóknak már nem lesz szükségük az eredeti autográfok kézbevételére. Másrészt ezek a dokumentumok remekül használhatók az oktatásban is – akár kutatómunkák, nagyobb projektek során –, és közelebb hozhatják az érdeklődőket a magyar irodalomhoz, hiszen a Copia bárhonnan ingyenesen elérhető.

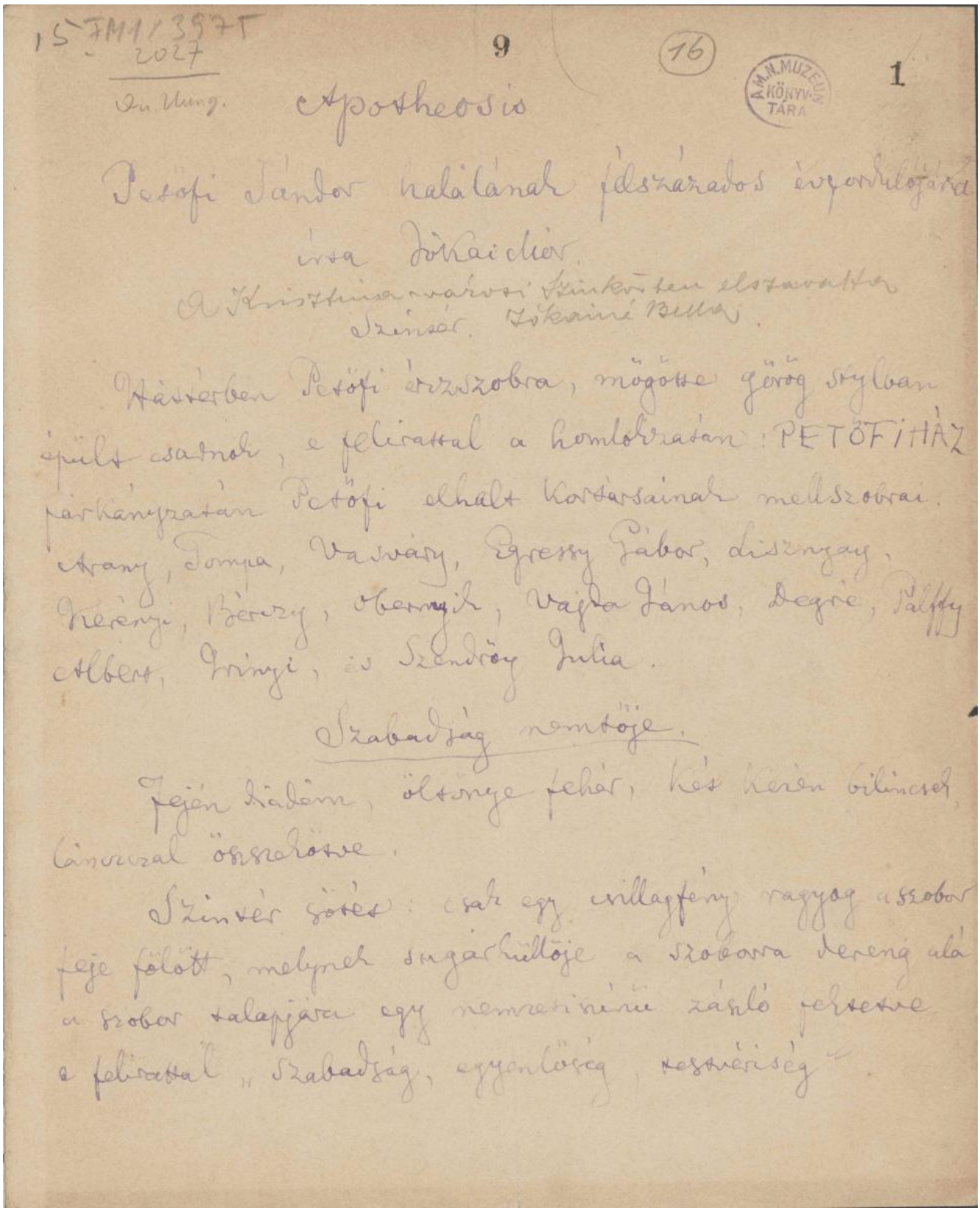

60

Az én paradicsomkertem

Van nekem egy kedves paradicsomkertem
Melynek minden fáját én magam neveltem.
Hálátlanok pagony: árnyékot ad nyárban,
Fénybogárka repked benne esthomályban.
Alig vártam az őszt benne arról évre,
Hogy kis termését lenedhessem ével.
— Amióta Te az édenben otthon vagy,
Örök tavasz szállt rá: fa, virág újon hajt.
Mosolyodra felel újranyíló rózsa,
Érinthetlen nenyúljhozzám és mimóza,
Hűségen nefelejts, erejző szerelmed,
Magadnak azért kell szárszorszéjjé lenned.
Liliom terem ott, hová árnyad lebben,
Violákkal lázok nyílni kék szemedben.
Arcod mosolygása, ajkad hazudása
Örök tavaszvirág újra kinyílása
— S nem csak a Kertemet varázsoltad vissza
Lombsárgiso őszből virágos tavaszba;
Én magam is érzem ifjúso varázsod,
Csodálva hogyan lett virágzásom mások;

[6]

15 JM1/3977
2027
Dr. Ung.
A.M.N. MÚZEUM KÖNYVTÁRA

9 (16) 1

Apotheosis

Petőfi Sándor halálának fél százados évfordulójára
írta Jókai Mór.
A Krisztina-városi Színkörben elszavalta
Színész. Jókainé Bella.

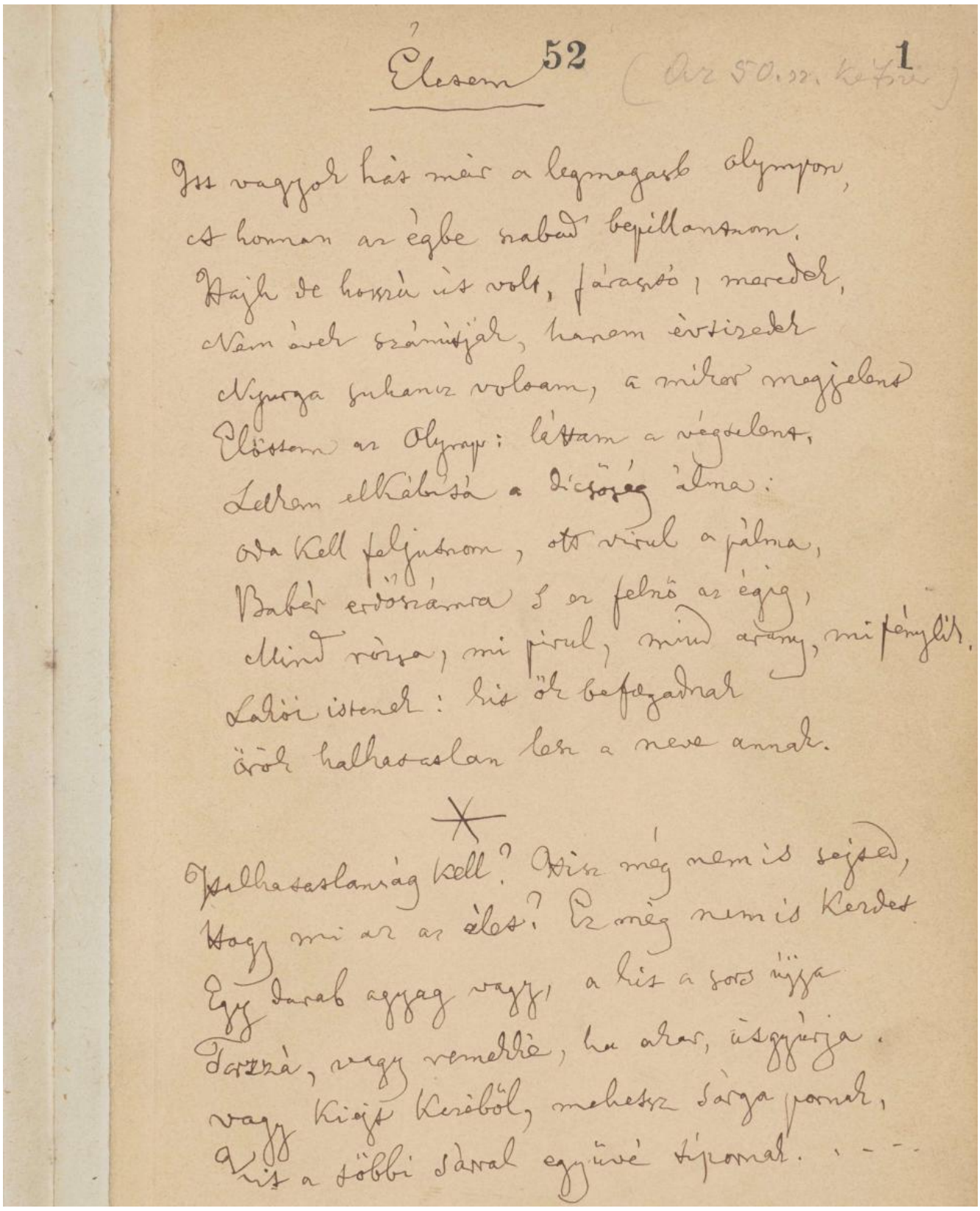
Háttérben Petőfi érczszobra, mögötte görög stylban
épült csarnok, e felirattal a homlokzatán: PETŐFI HÁZ
pártázatán Petőfi elhalt kortársainak mellszobrai.
Arany, Tompa, Vasvári, Egressy Gábor, dísznyag,
Vörösmarty, Bérczy, Kemény, Vajda János, Degré, Pálffy
Albert, Tóth, és Szendrey Julia.

Szabadság nemtője.

Fején liliom, öltözete fehér, két kezén bilincsek,
lánczczal összekötve.

Színész szól: csak egy csillagfény ragyog a szobor
feje felett, melynek sugárkoszorúja a szobrot körülvevő
a szobor talapjára egy nemzetiszínű zászló festésre
e felirattal „Szabadság, egyenlőség, testvériség".

[7]

Elesem 52 1

Ész vagyok hát már a legmagasb olympon,
Ét homan az égbe szabad bepillantnom.
Hajh de hosszú üt volt, fáradsó, meredek,
Nem évek számával, hanem évtizedek
Nyugga fuhanz voloam, a mikor megjelent
Előttem az Olymp: láttam a végtelent,
Lelkem elkábúlá a dicsőség álma:
oda kell feljutnom, oda vivul a pálma,
Babér erősámra s az felnő az égig,
Mind rózsa, mi pirul, mind arany, mi fénylik.
Kalói istenek: his ők befogadnak
örök halhatatlan lesz a neve annak.

×

Halhatatlanság kell? Azis még nem is sejted,
Hogy mi az az élet? Ez még nem is kérdés
Egy darab agyag vagy, a kis a sors ujja
Darabá, vagy vemekké, ha akar, üsszúrja.
vagy kiajt Kerából, mehetsz sárga porrá,
Ez is a többi sárral együvé tiporrá. . - - -

[8]

Az eseményt az MNMKK OSZK, a HUN-REN BTK Irodalomtudományi Intézet, a Jókai 200 kutatócsoport és a Szegedi Tudományegyetem Irodalom- és Kultúratudományi Doktori Iskolája szervezte. A konferencia címe Jókai Mór egy ikonikus gondolatát idézte: *„Voltam szeretve és voltam gyűlölve, mint talán senki más.” Jókai Mór öröksége: a Jókai-hagyaték és a magyar irodalmi hagyomány.* Az esemény három napja alatt tizenkét ülésszakban harminckét előadás hangzott el, amelyek a Jókai

életművével kapcsolatos legaktuálisabb kutatási eredményeket is bemutatták. A konferencia célja volt továbbá, hogy új megvilágításba helyezze a magyar prózaírás egyik legtermékenyebb és számos külföldi nyelven is olvasható alakjának irodalmi örökségét.

[9]

[10]

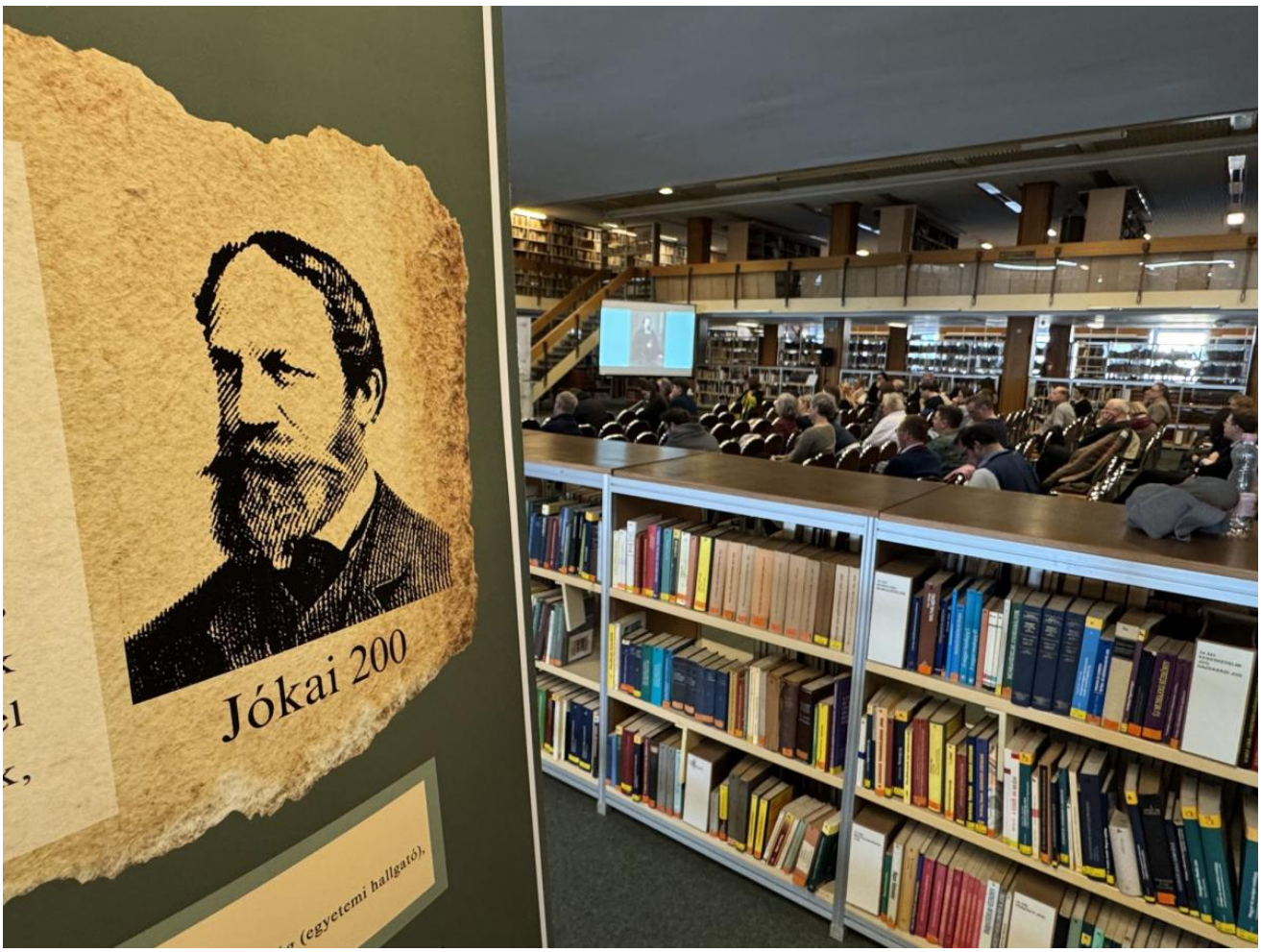
[11]

[12]

[13]

[14]

A tanácskozás harmadik napján Hergár Eszter, a Magyar Nemzeti Bank (MNB) társadalmi kapcsolatokért felelős igazgatója mutatta be a „Jókai Mór” megnevezéssel kiadott, 20 000 Ft névértékű ezüst és 3 000 Ft névértékű színesfém emlékérméket.

A Kovács Zoltán szobrászművész által tervezett jubileumi emlékérmékkel indult a jegybank 2025. évi emlékérme-kibocsátási programja. Az MNB nagy hangsúlyt fektet a kulturális emlékezet ápolására, ennek egyik kiváló lehetősége az emlékérmék kibocsátása. Az ezüst emlékérméből tükörfényes (proof) kivitelben, a színesfém változatból selyemfényes (BU) kivitelben 5 000-5 000 darab készíthető.

[15]

Kapcsolódó blogbejegyzések:

A Bella-versek – Adalékok Jókai Mór utolsó alkotói korszakához [16]

Betekintés Jókai Gazda Kertjébe – A Digitális Bölcsészeti Központ virtuális kertrekonstrukciója [17]

Az én paradicsomkertem – A szerelmes Jókai Mór [18]

Nagy Bella, Boér Hermin, Blaha Lujza, Jászai Mari és Manga szerepe Jókai Mór Fekete vér című darabjában – 1. rész [19], 2. rész [20]

[21]

[22]

[23]

[24]

2025/02/17 - 16:17

Forrás webcím: https://oszk.hu/hirek/jokai-200-jokai-mor-kesei-eddig-kiadatlan-versei-valtak-elerhetove-copiaban_250217

Hivatkozások:
[1] http://oszk.hu/rendezvenyek/Jokai-200-bicentenariumi-konferencia_250217-19
[2] https://copia.oszk.hu/poem/felsegfolyamodvany-az-en-kiralynemhoz/
[3] https://copia.oszk.hu/poem/a-kenyer-balban/
[4] https://copia.oszk.hu/poem/szent-testverszeretet/
[5] https://copia.oszk.hu/
[6] https://copia.oszk.hu/poem/az-en-paradicsomkertem/
[7] https://copia.oszk.hu/poem/apotheosis-petofi-halalanak-felevszazados-evfordulojara/
[8] https://copia.oszk.hu/poem/eletem/
[9] https://oszk.hu/sites/default/files/Jokai-200_konferencia_250217_18.jpg
[10] https://oszk.hu/sites/default/files/Jokai-200_konferencia_250217_17.jpg
[11] https://oszk.hu/sites/default/files/Jokai-200_konferencia_250217_52.jpg
[12] https://oszk.hu/sites/default/files/Jokai-200_konferencia_250217_23.jpg
[13] https://oszk.hu/sites/default/files/Jokai-200_konferencia_250217_21.jpg
[14] https://oszk.hu/sites/default/files/Jokai-200_konferencia_250217_46.jpg
[15] https://oszk.hu/sites/default/files/Jokai-200_konferencia_OSZK_250217_FB.jpg
[16] https://nemzetikonyvtar.blog.hu/2025/02/26/a_bella-versek
[17] https://nemzetikonyvtar.blog.hu/2025/02/25/betekintes_jokai_gazda_kertjebe_a_digitalis_bolcseszeti_kozpont_virtualis_kertrekonstrukcioja

[18] https://nemzetikonyvtar.blog.hu/2025/02/14/az_en_paradicsomkertem
[19] https://nemzetikonyvtar.blog.hu/2025/03/11/nagy_bella_boer_hermin_blaha_lujza_jaszai_mari_es_manga_szerepe_jokai_mor_fekete_ver_cimu_darabjaban
[20] https://nemzetikonyvtar.blog.hu/2025/03/12/nagy_bella_boer_hermin_blaha_lujza_jaszai_mari_es_manga_szerepe_jokai_mor_fekete_ver_cimu_darabjaban_216
[21] https://oszk.hu/sites/default/files/Jokai-200_MNB-emlekerem-atadas_250219_13.jpg
[22] https://oszk.hu/sites/default/files/Jokai-200_MNB-emlekerem-atadas_250219_03.jpg
[23] https://oszk.hu/sites/default/files/Jokai-200_MNB-emlekerem-atadas_250219_11.jpg
[24] https://oszk.hu/sites/default/files/Jokai-200_MNB-emlekerem-atadas_250219_01.jpg
[25] https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek
[26] https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek-cimlapon